

Xử lý ảnh số và video số

Tuần 8: Ứng dụng phép biến đổi Fourier

TS. Lý Quốc Ngọc

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

8. Ứng dụng phép biến đổi Fourier

8.1. Giới thiệu

8.2. Mô hình nhiễu

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.1. Giới thiệu

- **Phép biến đổi Fourier** giúp lọc các thành phần **tần số thấp và cao** trong ảnh.
- Thành phần **có tần số thấp** liên quan đến nhóm điểm ảnh có **độ biến thiên độ xám thấp** và thành phần **có tần số cao** liên quan đến nhóm điểm ảnh có **độ biến thiên độ xám cao** trong **miền không gian**.

8.1. Giới thiệu

- **Phát biểu bài toán**
  - Giả sử có ảnh gốc $f(x, y)$,
  - Cần xác định ảnh kết quả $g(x, y)$ sao cho $g(x, y)$ chỉ giữ lại các thành phần **tần số thấp hoặc cao** trong ảnh gốc $f(x, y)$

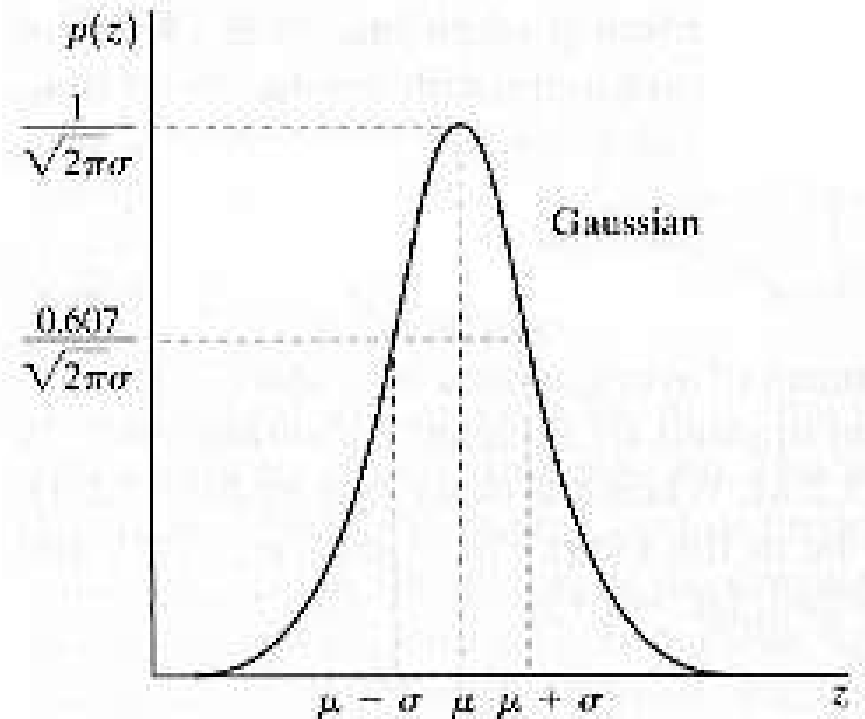
8.2. Mô hình nhiễu

- Đặc trưng cho nhiễu là **hàm mật độ xác suất** thể hiện sự phân bố mức xám của nhiễu.
- Các loại nhiễu tiêu biểu
- **Gaussian** noise, **Uniform** noise, **Impulse** (salt-and-pepper) noise.

8.2. Mô hình nhiễu

- **Gaussian noise**

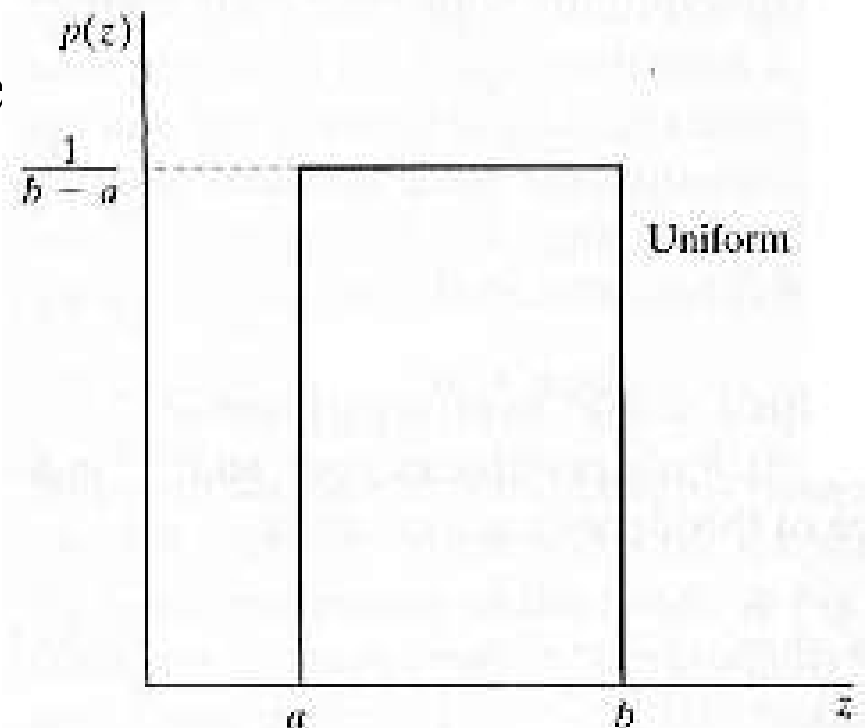
$$p(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} e^{-(z-\mu)^2 / 2\sigma^2}$$

8.2. Mô hình nhiễu

- **Uniform noise**

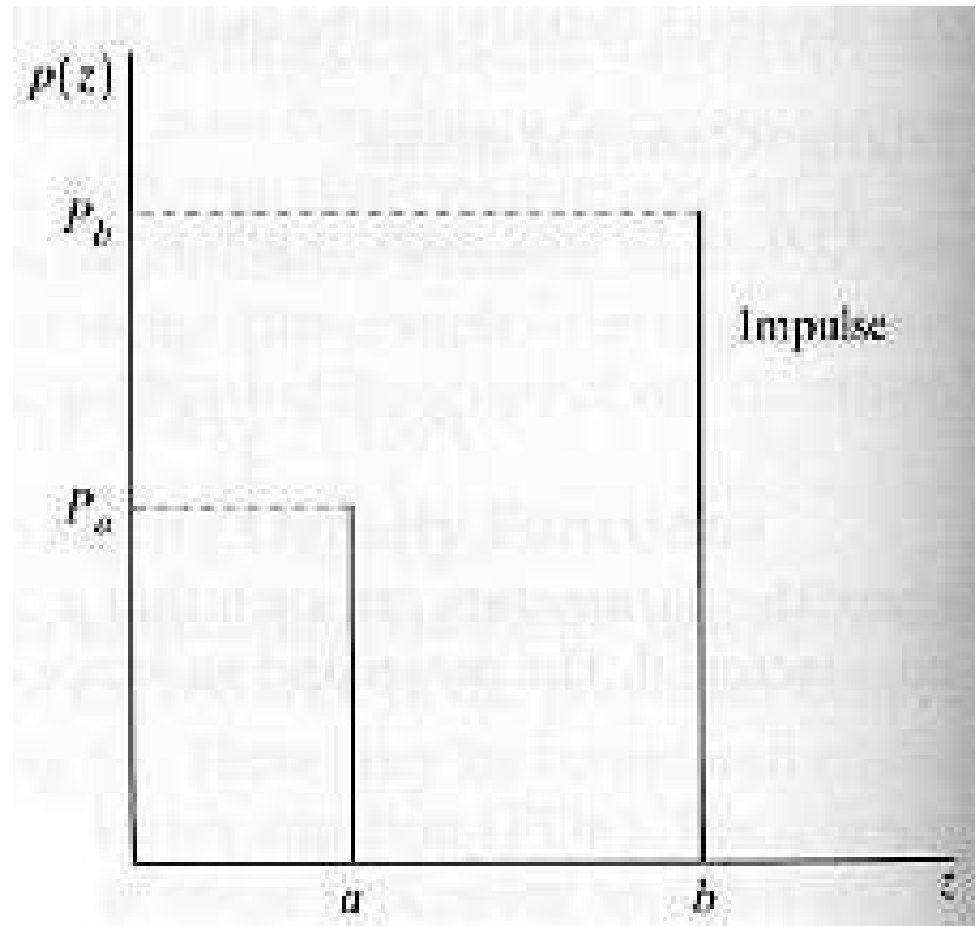
$$p(z) = \begin{cases} \frac{1}{b-a} & a \leq z \leq b \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

8.2. Mô hình nhiễu

- **Impulse (salt-and-pepper) noise**

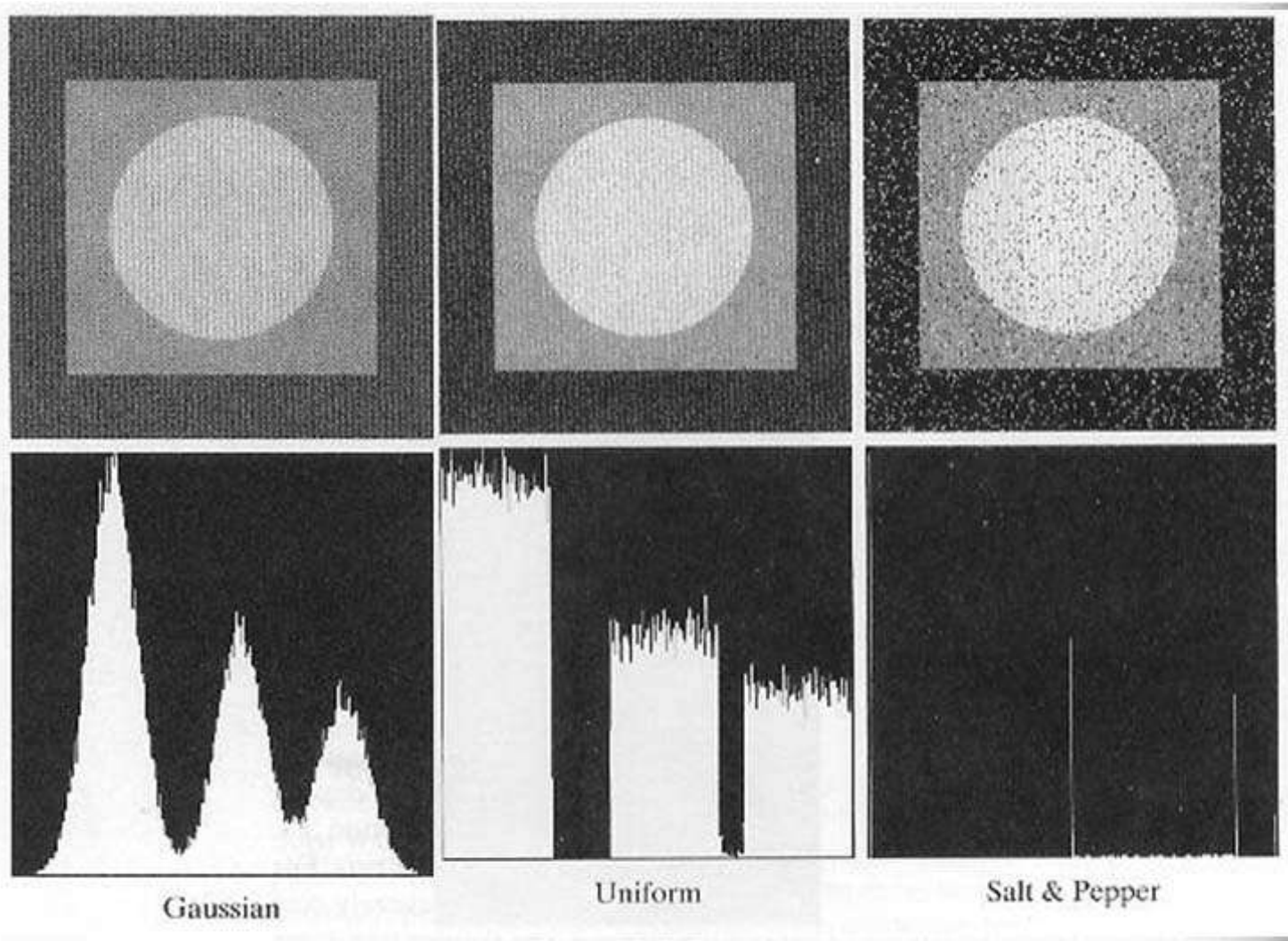
$$p(z) = \begin{cases} P_a & z = a \\ P_b & z = b \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

8.2. Mô hình nhiễu

- Noise

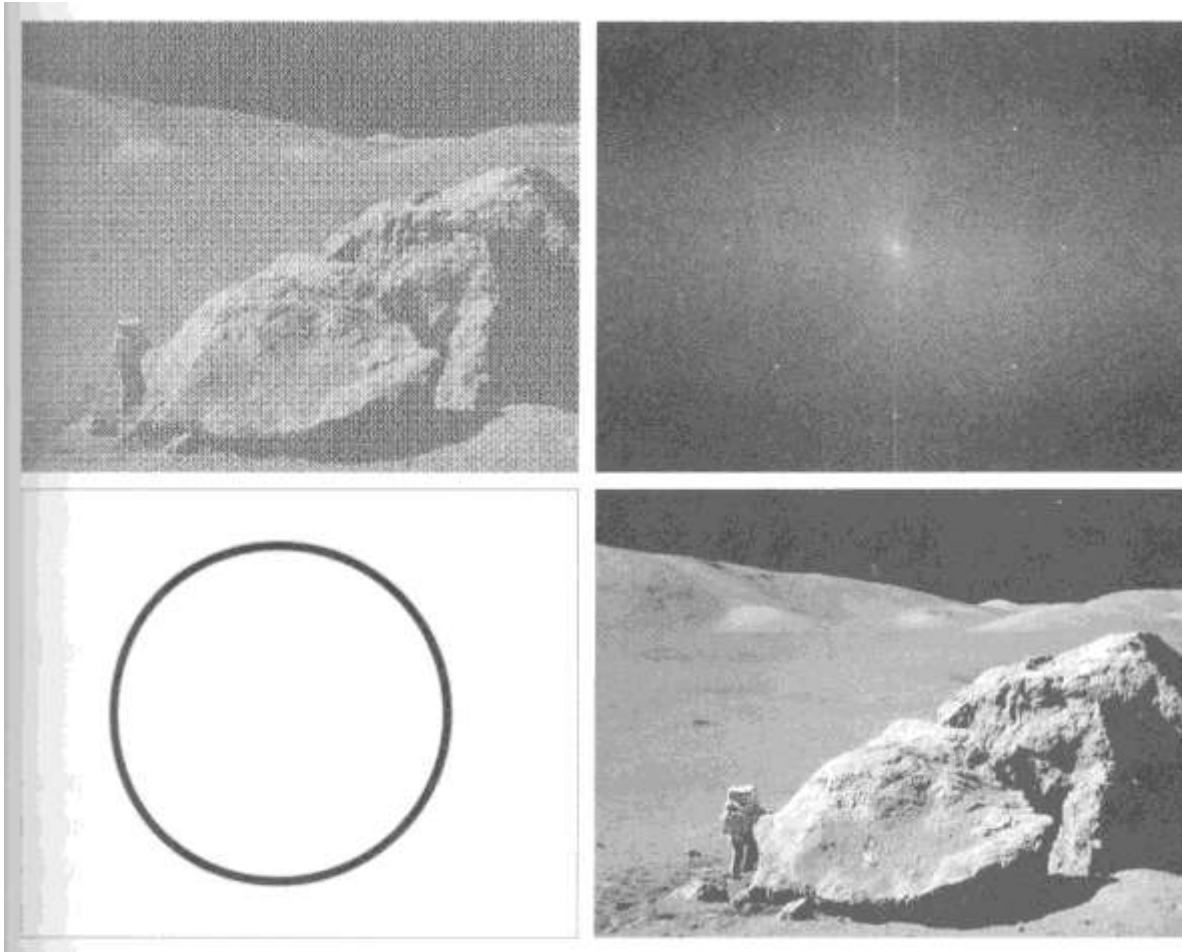

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

✚ Lowpass Filters

✚ Highpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.1. Phép biến đổi Fourier rời rạc

Phép biến đổi thuận rời rạc

$$F(u, v) = \frac{1}{MN} \sum_{x=0}^{M-1} \sum_{y=0}^{N-1} f(x, y) \exp \left[-2\pi i \left(\frac{ux}{M} + \frac{vy}{N} \right) \right],$$

$$u = 0, 1, \dots, M-1$$

$$v = 0, 1, \dots, N-1$$

Phép biến đổi ngược rời rạc

$$f(x, y) = \sum_{x=0}^{M-1} \sum_{y=0}^{N-1} F(u, v) \exp \left[i2\pi \left(\frac{ux}{M} + \frac{vy}{N} \right) \right],$$

$$x = 0, 1, \dots, M-1$$

$$y = 0, 1, \dots, N-1$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.1. Phép biến đổi Fourier rời rạc

Đặc trưng của phép biến đổi Fourier rời rạc

$$F(u, v) = R(u, v) + iI(u, v)$$

+ Frequency Spectrum

$$|F(u, v)| = \sqrt{R^2(u, v) + I^2(u, v)}$$

+ Phase Spectrum

$$\Phi(u, v) = \arctan \left[\frac{I(u, v)}{R(u, v)} \right]$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.1. Phép biến đổi Fourier rời rạc

Tính chất

+ DC component of spectrum

$$F(0,0) = \frac{1}{MN} \sum_{x=0}^{M-1} \sum_{y=0}^{N-1} f(x, y)$$

+ Symmetric

$$|F(u, v)| = |F(-u, -v)|$$

+ Convolution Theorem

$$f * h \Leftrightarrow F.H$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.2. Lọc trong miền tần số

Nguyên lý

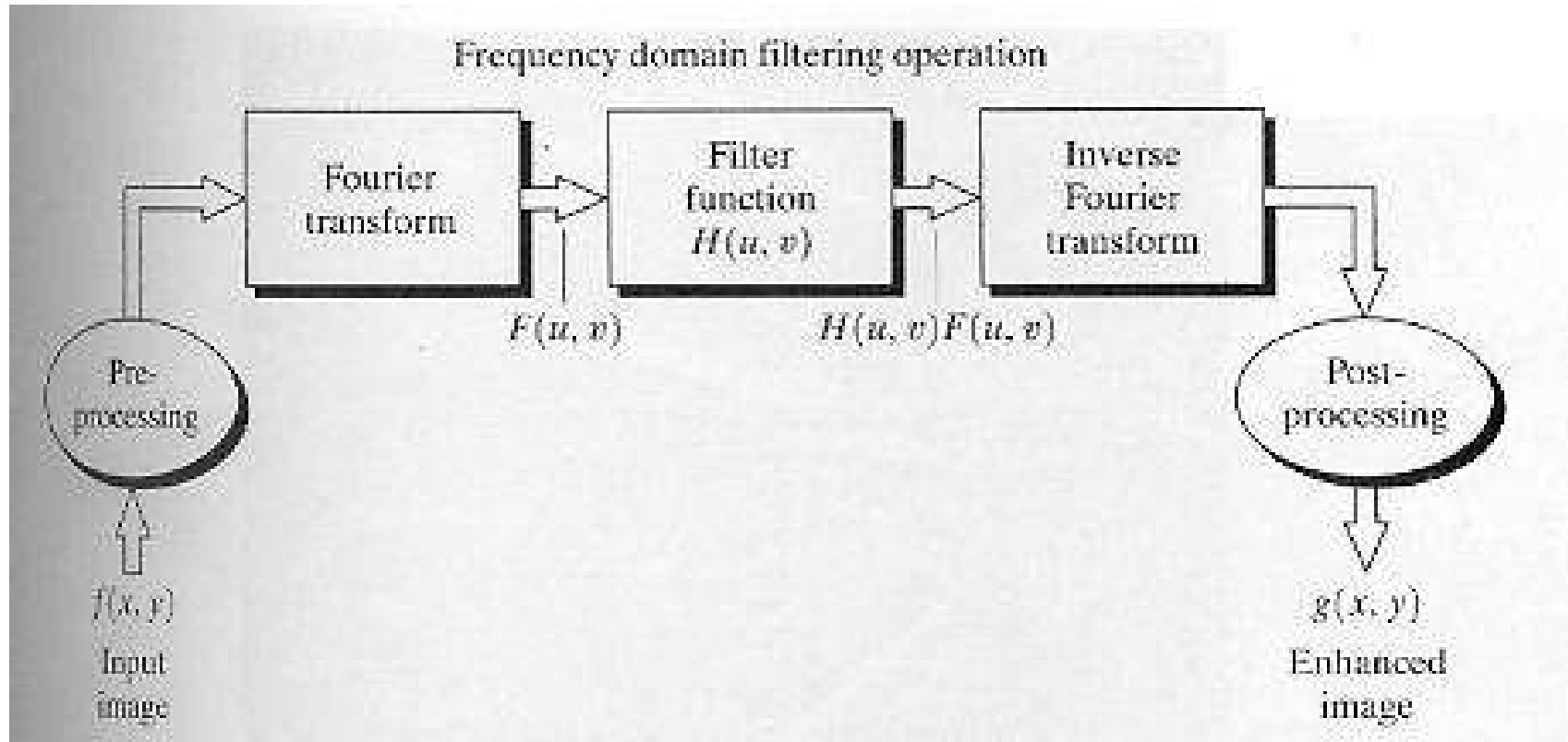
$$f(x, y) * h(x, y) = \frac{1}{MN} \sum_{m=0}^{M-1} \sum_{n=0}^{N-1} f(x-m, y-n) h(m, n)$$

$$f(x, y) * h(x, y) \Leftrightarrow F(u, v) H(u, v)$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.2. Lọc trong miền tần số Nguyên lý

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

- ✚ Ideal Lowpass Filters
- ✚ Butterworth Lowpass Filters
- ✚ Gaussian Lowpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

Ideal Lowpass Filters

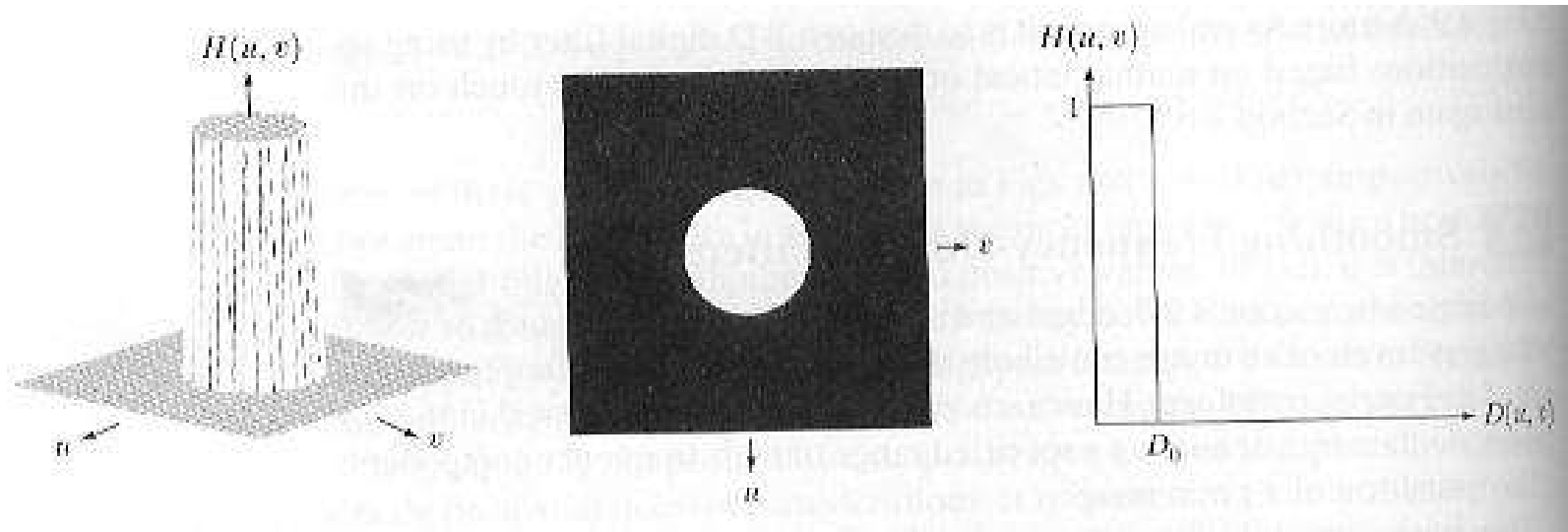
$$H(u, v) = \begin{cases} 1 & \text{if } D(u, v) \leq D_0 \\ 0 & \text{if } D(u, v) > D_0 \end{cases}$$

$$D(u, v) = \left[(u - M / 2)^2 + (v - N / 2)^2 \right]^{1/2}$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

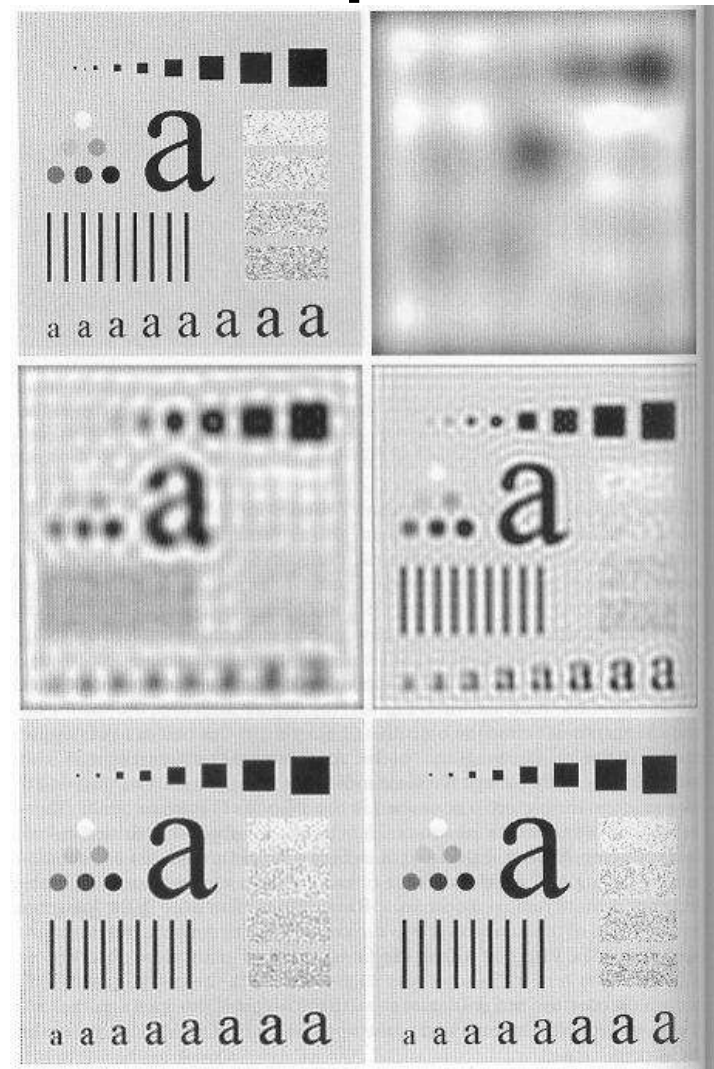
✚ Ideal Lowpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

+ Ideal Lowpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

✚ Butterworth Lowpass Filters

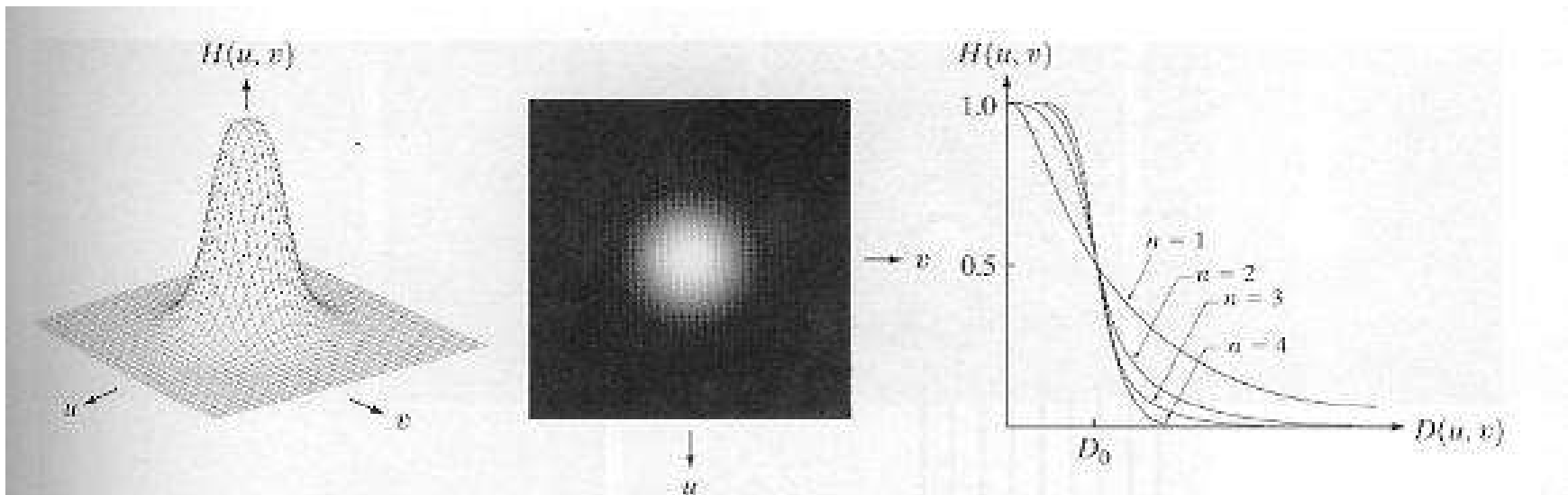
$$H(u, v) = \frac{1}{1 + [D(u, v) / D_0]^{2n}}$$

$$D(u, v) = \left[(u - M / 2)^2 + (v - N / 2)^2 \right]^{1/2}$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

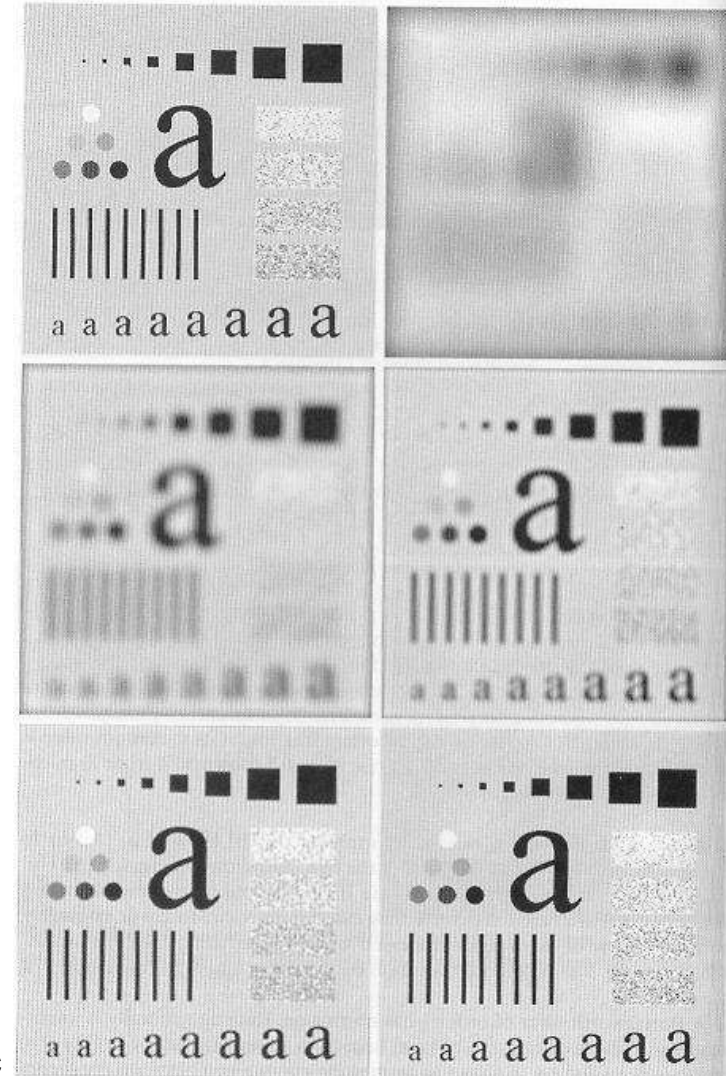
✚ Butterworth Lowpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

✚ Butterworth Lowpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

Gaussian Lowpass Filters

$$H(u, v) = e^{-D^2(u, v) / 2\sigma^2}$$

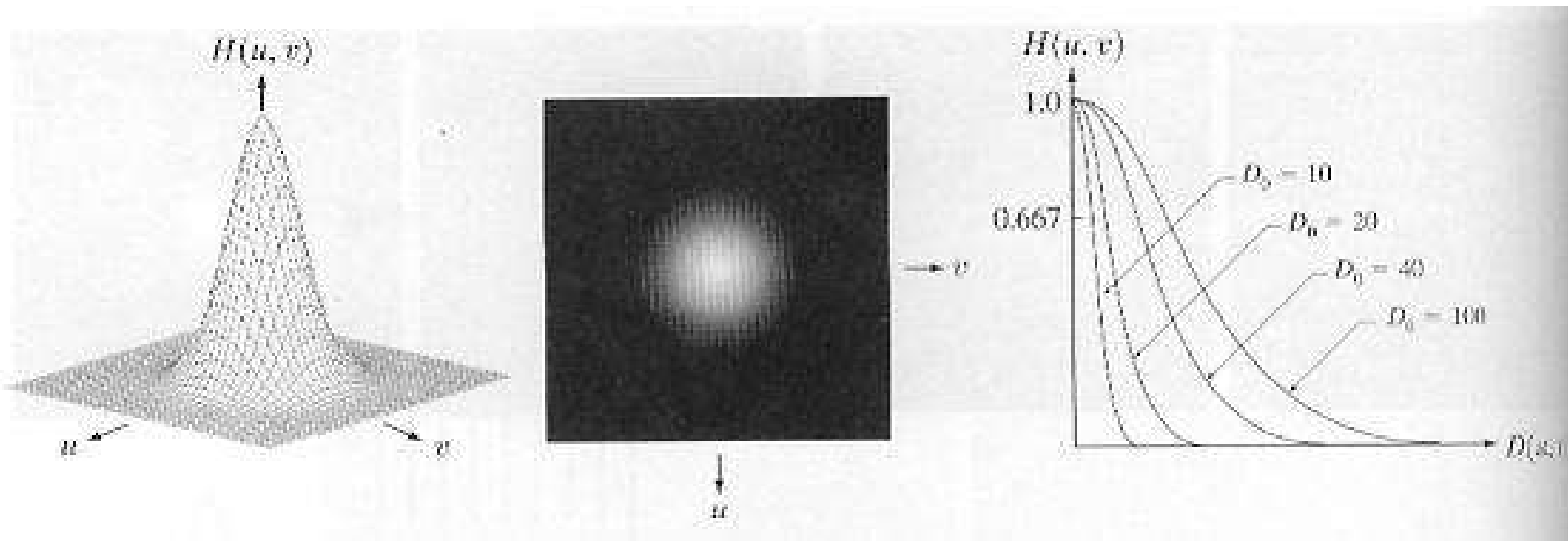
$$D(u, v) = \left[(u - M / 2)^2 + (v - N / 2)^2 \right]^{1/2}$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

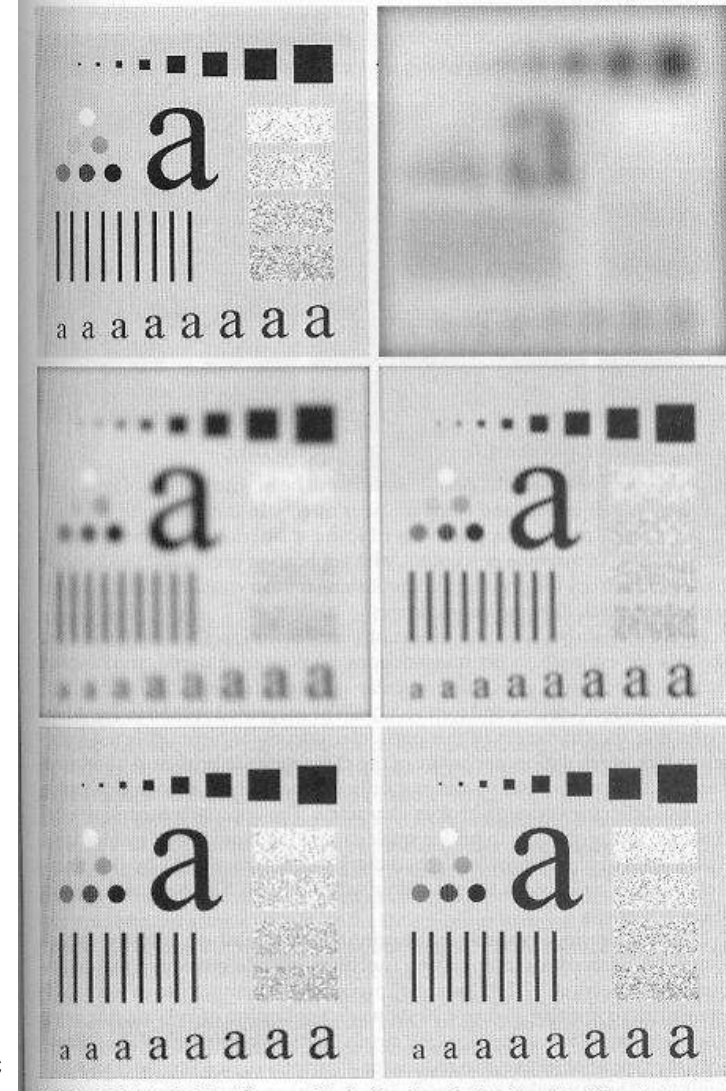
+ Gaussian Lowpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.3. Các dạng bộ lọc thông tần số thấp

✚ Gaussian Lowpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

- ✚ Ideal Highpass Filters
- ✚ Butterworth Highpass Filters
- ✚ Gaussian Highpass Filters
- ✚ Laplacian in Frequency Domain

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

Ideal Highpass Filters

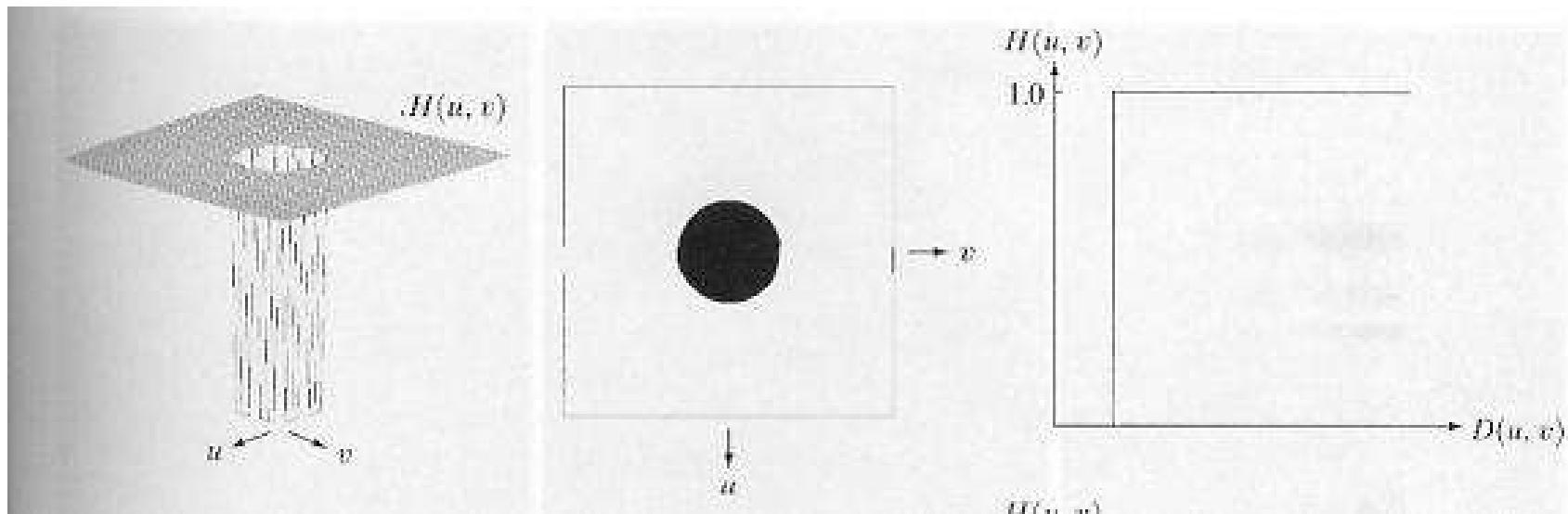
$$H(u, v) = \begin{cases} 0 & \text{if } D(u, v) \leq D_0 \\ 1 & \text{if } D(u, v) > D_0 \end{cases}$$

$$D(u, v) = \left[(u - M / 2)^2 + (v - N / 2)^2 \right]^{1/2}$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

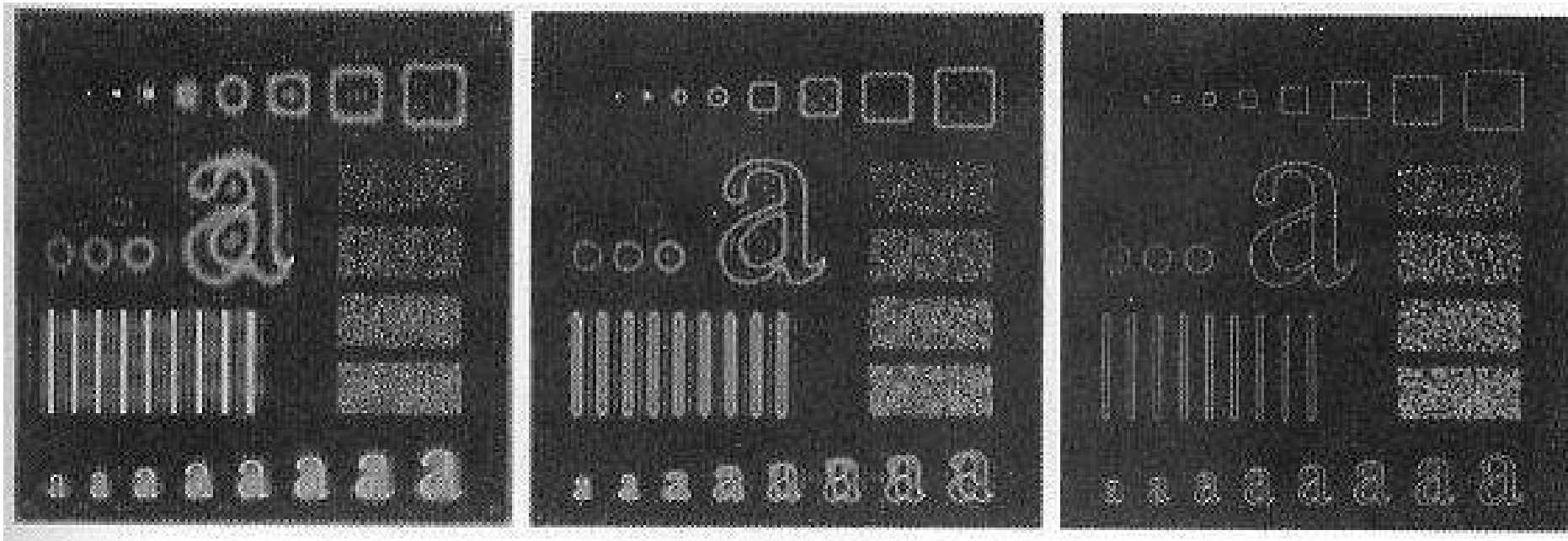
✚ Ideal Highpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

✚ Ideal Highpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

✚ Butterworth Highpass Filters

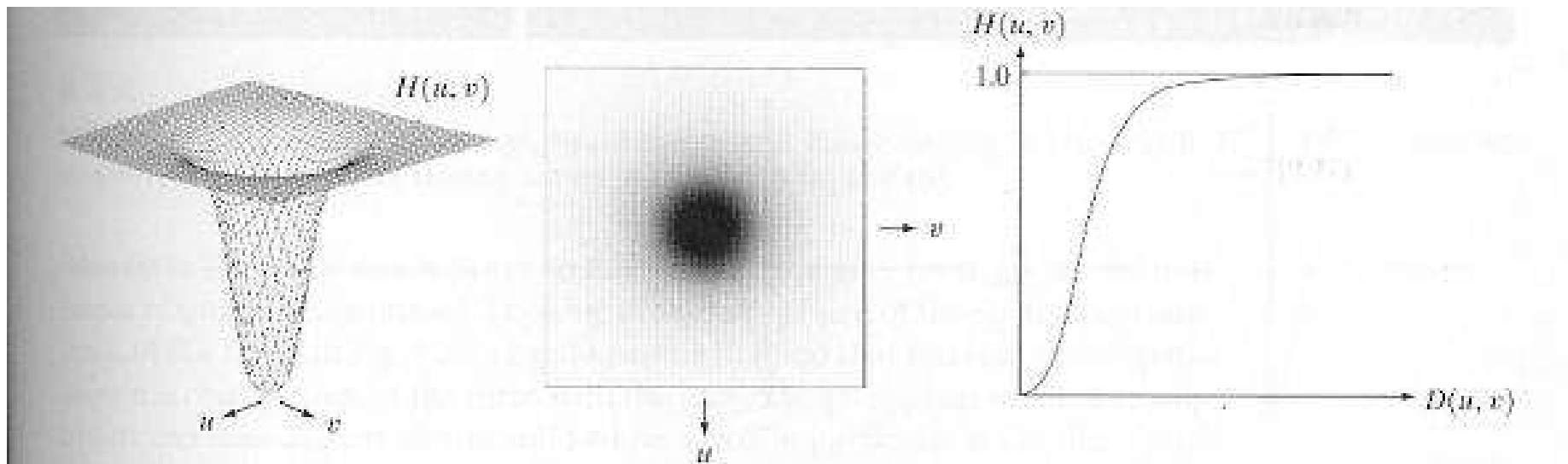
$$H(u, v) = \frac{1}{1 + [D_0 / D(u, v)]^{2n}}$$

$$D(u, v) = [(u - M / 2)^2 + (v - N / 2)^2]^{1/2}$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

✚ Butterworth Highpass Filters

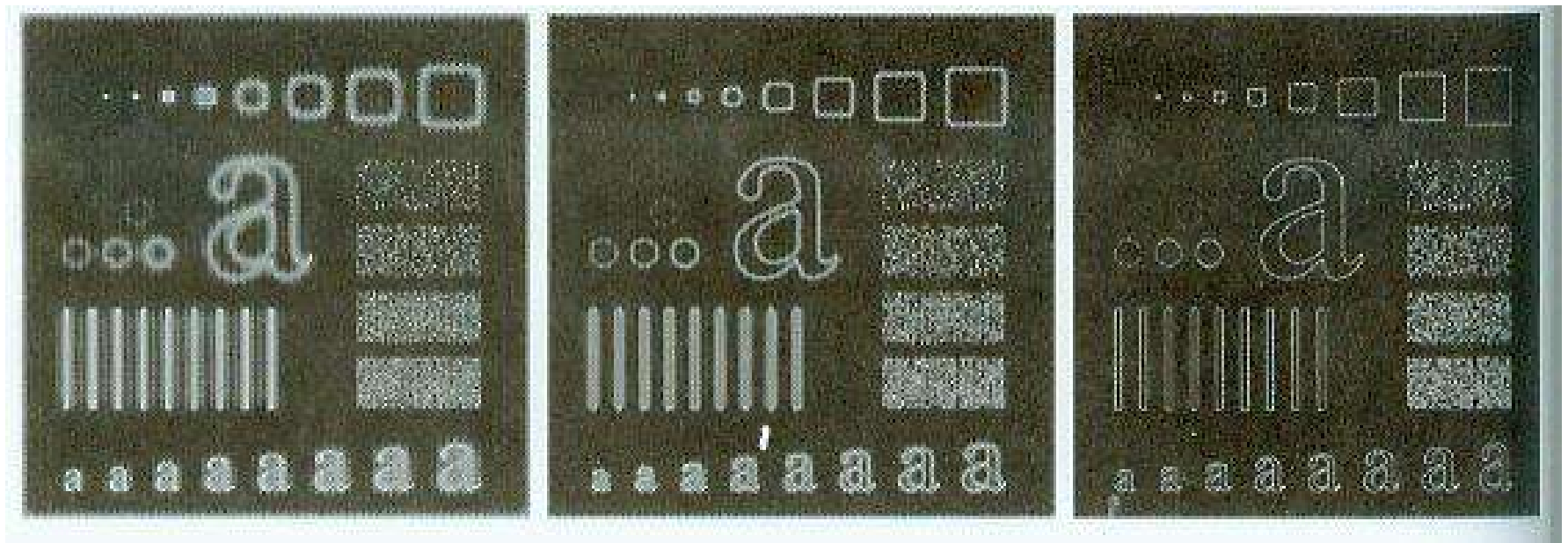

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

✚ Butterworth Highpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

Gaussian Highpass Filters

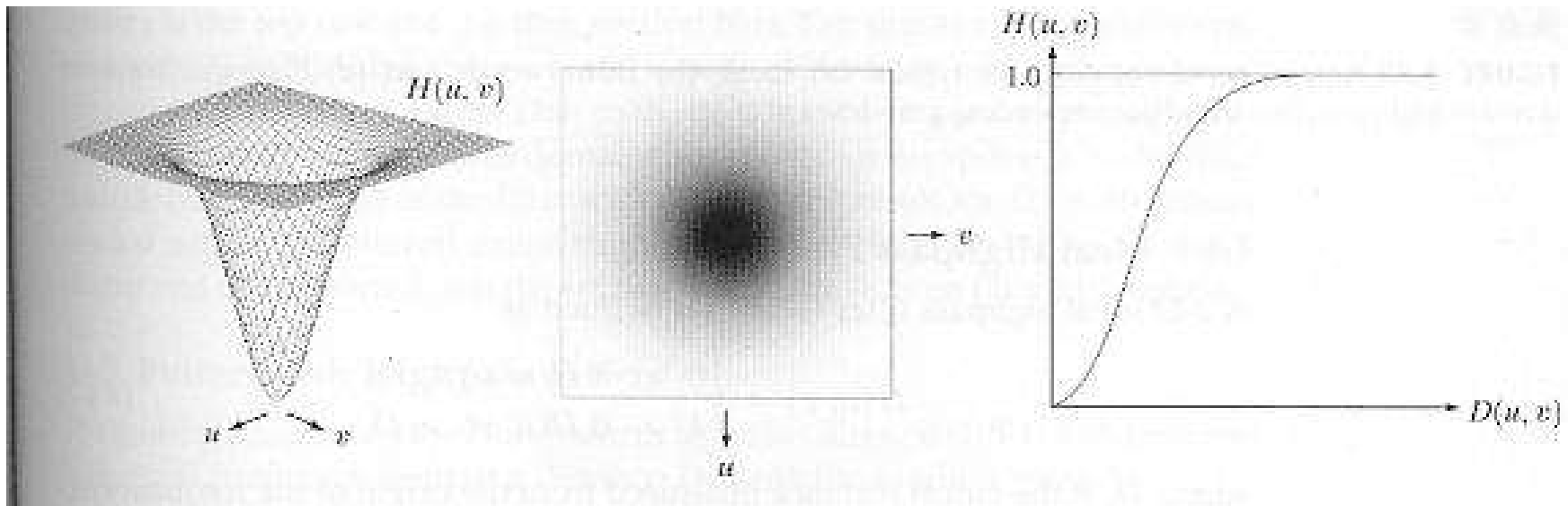
$$H(u, v) = 1 - e^{-D^2(u, v) / 2D_0^2}$$

$$D(u, v) = \left[(u - M / 2)^2 + (v - N / 2)^2 \right]^{1/2}$$

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

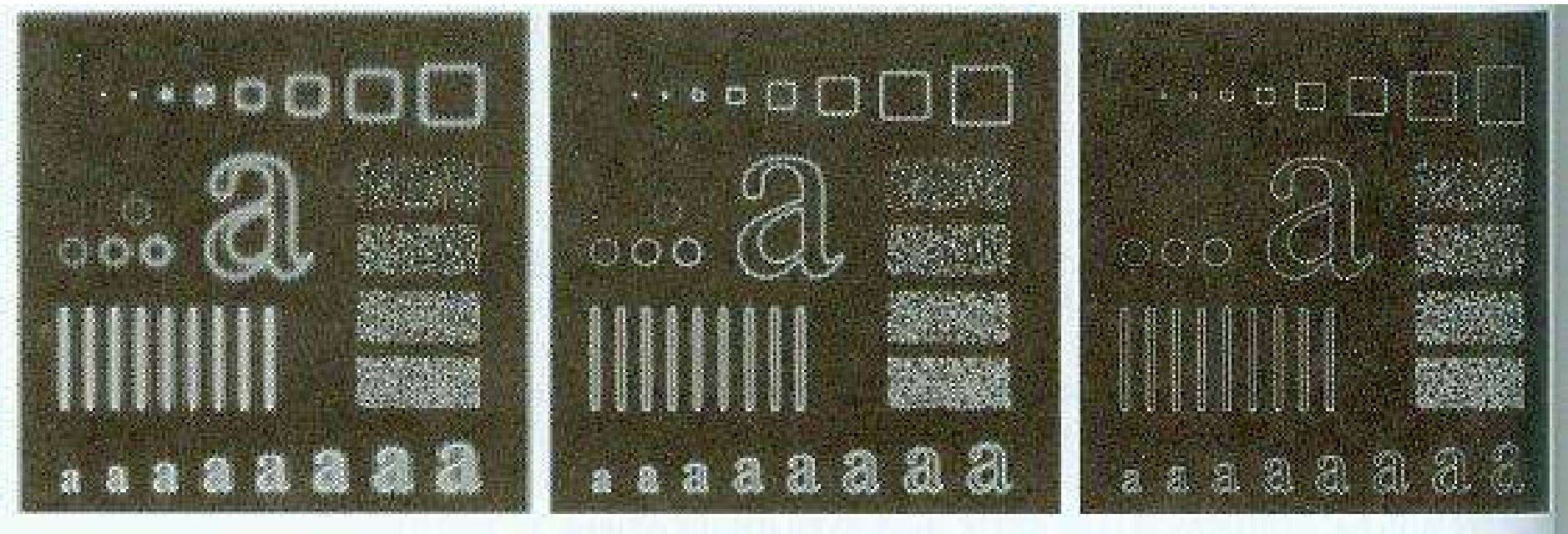
✚ Gaussian Highpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

■ Gaussian Highpass Filters

8.3. Lọc nhiễu trong miền tần số

8.3.4. Các dạng bộ lọc thông tần số cao

✚ Laplacian in Frequency Domain

$$\zeta[\nabla^2 f(x, y)] = -(u^2 + v^2)F(u, v)$$

$$\nabla^2 f(x, y) = \zeta^{-1}[-(u^2 + v^2)F(u, v)]$$